

BUTLLETI ESCOLAR

de les

Escoles Mercantils Catalanes

Publicat per la Secció Permanent d'Educació i d'Instrucció del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

BARCELONA

15 de gener de 1919

NUMERO 10

SUMARI

Les Escoles de la «Kaufmannische Verein» de Suïssa. — *Ferran Boter.*

Transformació d'una Societat Col·lectiva en Anònima. — *Josep Sa'a i Ricol.*

CONFERENCIES :

Deures socials de la nova generació autonomista. — *Miquel Vidal i Guardiola.*

TREBALLS ESCOLARS :

El comerç de joieria. — *Frederic Cas'ells.*

El comerç de cereals a la Llotja de Barcelona. — *Joan Casas i Figueres.*

TRADUCCIONS :

Les perturbacions del canvi durant la guerra. — *Francesc Daví i Fumadó.*

VISITES ESCOLARS :

Visita a la Junta Provincial de Protecció a la Infància. — *Narcís Rucabado.*

CRÒNICA INTERIOR DE LES E. M. C.

Les Escoles de la «Kaufmannische Verein» de Suïssa

Els establiments docents de Suïssa, que amb caràcter oficial tenen per missió donar la instrucció comercial, són de dues classes: Escoles de Comerç i Escoles d'Alts Estudis Comercials.

Una gran part dels dependents de comerç suïssos han cursat els seus estudis en algunes de les esmentades Escoles. No obstant, és considerable el nombre de joves que volen dedicar-se al comerç, però les llurs circumstàncies econòmiques no els permeten les despeses de matrícula o estar uns quants anys sense guanyar res.

El jove suís que als quinze o setze anys entra en una casa de comerç posseeix ja una sòlida instrucció primària. Si llavors vol abreviar el seu aprenentatge comercial o bé vol posar-se en condicions d'aspirar a un millor lloc, el jove dependent anirà a una Escola de Comerç complementària.

Diverses institucions tenen establertes Escoles complementàries, però entre totes sobresurten les Escoles sostingudes per la «Société suisse des commerçants» (el títol alemany de la societat és «Kaufmannische Verein»).

Per la seva edat, història i actuació, és aquesta

societat la que marca la pauta en tot ço que es refereix a l'ensenyament comercial complementari. Quan el govern de la Confederació vol ocupar-se d'alguna qüestió que afecti a aquest grau d'ensenyament, es dirigeix a la Societat o li confereix delegacions especials. És, doncs, interessant estudiar el funcionament de la « Kaufmännische Verein » ja que totes les altres institucions similars suïsses la prenen per model.

La « K. V. » no és una societat propiament dita, sinó una federació de centres de dependents, el radi d'acció de la qual s'extén per tota la Suïssa.

En 1860 es fundaren els primers centres de dependents suïssos, establint-se classes tot seguit. Aquestes classes eren al principi molt modestes; algunes d'elles tenien de donar-se en el domicili particular dels professors per no disposar el centre de local adequat. L'any 1873 es federaren uns vint centres de dependents que existien i formaren el nucli de ço que després havia d'ésser la « K. V. »

Una Conferència o Congrés pedagògic es reuní en 1897 a Zurich, organitzada per la « K. V. » Aquest Congrés declarà la necessitat de que les diferents Escoles que depenien de la « K. V. » imposessin als seus alumnes l'obligació de seguir un plan d'estudis, suprimint-se la llibertat que fins llavors hi havia de matricular-se en les assignatures que tenien per convenient. Des d'aquella data totes les Seccions de la « K. V. » han anat establint paulatinament el programa obligatori.

En 1899 la « K. V. » portà a la pràctica un dels acords presos en el Congrés de Zurich; obrí un concurs amb importants premis en metàl·lic, invitant als professors a escriure manuals que poguessin servir de llibres de text per a les Escoles que la Societat sostenia. El concurs donà molt bons resultats, i havent-se repetit després varies vegades, avui són ja bastants els manuals de que es disposa, tots ells apropiats al grau d'ensenyament complementari.

Actualment la « K. V. » té uns 25,000 socis, entre dependents i patrons, comprnent unes 90 seccions espargides per tota la Suïssa, però especialment per la Suïssa alemanya. La Societat, demés de les classes, ha organitzat serveis de col·locacions, previsió, socors mutus, s'ocupa del millorament de la classe de dependents, etc. El Comitè Central, resideix a Zurich, on ocupa un magnífic edifici propi; algunes seccions d'altres ciutats ocupen també edificis de la seva propietat. La Societat té establertes seccions a París, Lyon, Marsella, Londres i Milán.

L'actuació més important de la « K. V. » és en ço que fa referència a les Escoles comple-

mentàries sostingudes per ella, si bé és veritat que aquesta actuació ve favorescuda en gran manera per la legislació cantonal. En efecte, en els cantons de Basilea, Berna, Friburg, Ginebra, Glaris, Neuchâtel, Unterwald, Schwyz, Tessino, Valais, Vaud, Zug i Zurich les lleis obliguen als patrons a deixar als aprenents de comerç (meritoris) el temps necessari, durant el dia, per a assistir a les classes d'una Escola comercial complementària.

Les Escoles sostingudes per la « K. V. » són propietat de la Societat, però estan col·locades totes elles baix l'autoritat d'un Patronat, format per un nombre de membres, variable segons el cantó; aquests membres són delegats del Municipi, Cambres de Comerç, etc., i de la « K. V. ». El Patronat és el que oficialment governa l'Escola, nomena els professors, forma els programes, cuida de la matrícula, disposa l'ordre dels examens, etc., però en quasi totes les Escoles aquestes funcions estan confiades a un Director nomenat per el Patronat. El director de l'Escola complementària de Zurich usa el títol de Rector (actualment és Herr Stähli) i encara que oficialment la seva autoritat queda limitada a l'Escola de Zurich, és lo cert que la seva opinió és sovint consultada per les altres Seccions quan es tracta de qüestions pedagògiques.

En quasi totes les 90 Escoles de la « K. V. » els alumnes han de subjectar-se a un plan d'estudis obligatori, disposició que ja hem dit que data des del Congrés celebrat en 1897. En els cantons abans esmentats en que la llei regula la instrucció complementària dels meritoris de comerç, les classes es donen durant tot el dia, des de les 7 del matí a les 10 del vespre, a l'objecte de que els joves dependents o els patrons puguin escollir l'hora que els hi vingui més a propòsit. Els patrons venen obligats a donar permís als meritoris per a poder assistir a classe durant les hores de despatx. En general, les classes de 8 a 10 del vespre estan destinades als que ja són dependents i que, per tant, ja han cursat els estudis propis dels meritoris.

La matrícula és gratuïta en les Escoles de determinats cantons; en altres, s'ha de pagar una petita quota, la qual queda molt reduïda si l'alumne és soci de la « K. V. » Cal observar que en aquestes Escoles no és precís ésser soci de la « K. V. » per a assistir a classe, especialment en aquells cantons en que la instrucció comercial complementària és obligatòria ja que la llei pot obligar als joves meritoris a anar a Escola però no a ésser socis de la « K. V. »

Respecte als meritoris, la disciplina és mantinguda cuidadosament per la direcció, en tal

forma que les famílies dels alumnes i els patrons són tot seguit avisats de les faltes d'assistència a classe, de les incorreccions de conducta o de la manca d'aplicació.

Al final de cada curs hi han exàmens i els alumnes no considerats aptes han de repetir els seus estudis. A l'acabar l'últim curs els alumnes aprofitats reben un certificat d'estudis.

En el curs 1915-16 assistiren a les classes de la «K. V.» 11.222 alumnes, dels quals 3.025 eren senyorettes. L'edat dels alumnes oscil·la entre els 16 i els 20 anys.

L'ensenyament de les Escoles està a càrrec de 50 professors titulars i 900 professors auxiliars. Els primers tenen uns honoraris que varien entre 4.000 i 6.000 francs; els segons cobren de 4 a 5 francs per hora de lliçó.

Demés dels cursos complementaris per a aprenents de comerç, hi han establerts cursos de perfeccionament per a dependents, els quals cursos tenen lloc de nit.

Per altra part des de l'any 1909 la «K. V.» organitza entre els dependents uns exàmens per a obtenir el certificat d'«expert comptable». Son condicions per a ésser admés a examen: tenir 25 anys; ésser soci de la «K. V.» des de dos anys al menys i fer cinc anys que sigui dependent d'una casa de comerç. Aquests exàmens duren dos dies i no són públics.

Econòmicament les Escoles de la Societat es sostenen amb les subvencions de la Confederació dels Estats cantonals, Municipis i cases de comerç; el dèficit que resulta és pagat per la «K. V.»

En l'any 1916 les despeses totals ascendien a 851.416 francs. La Confederació entregà per subvencions, 280.175 francs; els Cantons, 148.154 francs, i els Municipis, 83.067 francs.

Demés de la «Kaufmannische Verein» hi han altres societats que persigüen la mateixa finalitat, encara que cap d'elles té la importància de la primera. Cal mencionar la «Fédération des Sociétés d'Etudes commerciales de la Suisse romande», creada en 1909 i formada per l'«Association des Commis de Genève», la «Union commerciale de Neuchâtel» i la «Société des Jeunes Commerçants de Lausanne».

En resum, l'ensenyament comercial complementari a Suïssa, està molt ben organitzat i compleix la finalitat que li pertoca.

FERRAN BOTER

Transformació d'una Societat Col·lectiva en Anònima

RESOLUCIÓ D'UN CAS COMPTABLE

A títol d'informació i per a contribuir a la difusió dels procediments pràctics per a la resolució dels problemes que es deriven de la pràctica comptable, és que tenim el gust d'exposar el següent cas, seguint en un tot el procés que del mateix se formà des de sos principis fins a la resolució definitiva del mateix.

Es tracta de la transformació d'una Societat Col·lectiva en Anònima, amb la condició expressa de traspassar tot, l'actiu i el passiu de la Col·lectiva a la Anònima, de la que continuaran formant-ne part els socis col·lectius de la primera més altre soci, ja que segons els principis legals establerts, és necessari que per a constituir una Societat anònima es reuneixin tres o més socis, anant a càrrec del primer dels tres la subscripció de tot el capital per compte dels altres, als que els dona dret a una part de les existències en mercaderies de la Col·lectiva.

Procedint, doncs, a la solució que es busca començarem per liquidar la Societat col·lectiva partint dels últims Balanç i Inventari de la mateixa i donant el caràcter de liquidador al primer dels dos col·lectius com segueix:

Inventari de la Societat regular col·lectiva Comas i C.^a al... de... de 19...

ACTIU

Caixa.....	20,085
Mercaderies.....	78,330
Comptes corrents deutors.....	232,000
	<hr/>
	330,415

PASSIU

Efectes a Pagar.....	3,000
Comptes corrents acreadors.....	84,415
R. Comas, c. ct.....	5,000
J. Pla, c. ct.....	8,000
R. Comas, c. particular.....	175,000
J. Pla, c. particular.....	50,000
Capital líquid Actiu.....	5,000
	<hr/>
	330,415

Balanç de la Societat Regular Col·lectiva Comas i C.^a en el dia... de... de 19...

Capital		5000		5000
Caixa	120085	100000	20085	
Mercaderies	328330	250000	78330	
Efectes a pagar		3000		3000
Comptes corrents deutors	232000		232000	
Comptes corrents acreadors	10000	94415		84415
R. Comas, c/ct.		5000		5000
J. Pla, c/ct.		8000		8000
R. Comas, c/part.		175000		175000
J. Pla, c/part.		50000		50000
	690415	690415	330415	330415

D'acord amb aquests Inventari i Balanc i concedint al soci R. Comas la personalitat del Liquidador formularem els assentaments de Diari en la forma següent: un assentament traspasant al compte del liquidador tota l'existència en caixa i altre saldant els demés comptes.

DATA

20,085 **R. Comas Liq.** a **Caixa** 20,085
Traspàs del cte. de caixa per liquidació al terme de la Societat.

DATA

Diferents a Diferents
Per traspàs a conseqüència de la liquidació per terme de la Societat.

5 000 **Capital**
Per liquidació.

3 000 **Efectes a Pagar**
Per liquidació.

84,415 **Comptes Corrents Acreadors**
Per liquidació.

5,000 **R. Comas compte corrent**
Per liquidació.

8,000 **J. Pla compte corrent**
Per liquidació.

175,000 **R. Comas cte. particular**
Per liquidació.

50,000 **J. Pla cte. particular**
Per liquidació.

310,330 **R. Comas. Liquidador**
Import dels ròssecs acreadors de la Societat.

a **Mercaderies** 78,330
Existència que es traspasa per liquidació.

a **Comptes Cts. Deutors** 232,000
Ròssecs que es traspassen per liquidació.

a **R. Comas Liquidador** 330,415
Import dels ròssecs deutors de la Societat.

Assentament que deixa tancats els llibres de la Col·lectiva d'acord amb els desitjos dels socis que concediren el caràcter de liquidador al major capitalista, a l'objecte de procedir de una manera ràpida i efectiva.

En aquest estat les coses, acordaren la constitució de la Societat Anònima esmentada abans, amb un capital de 50,000 pessetes de les que en subscriuen 30,000 En R. Comas, 10,000 En J. Pla i les 10,000 restants En M. Bosch, fent-se càrrec aquesta dels comptes pendents de la Col·lectiva i comproment-se En R. Comas a aportar de la disolta Societat les valors en espècies suficients per a cobrir el total import de l'emissió d'accions.

Continuant, doncs, en l'ordre anunciat procedirem a la formació dels assentaments següents:

Constitució del Capital de la S. A.

DATA

50,000 **Accions** a **Capital** 50,000
Per constitució de la S. A.
Calsats Comas, S. A. amb un Capital de 100 accions de 500 ptes. segons escriptura autoritzada pel notari de aquesta plaça N. M.

Al subscriure les accions:

DATA

50,000 **Accionistes** a **Accions** 50,000
Subscripció de les 100 accions creades pels components de la disolta col·lectiva Comas i C.^{ia} i En M. Bosch.

En R. Comas, 60 accions, 30,000 pessetes.
En J. Pla, 20 accions, 10,000 pessetes.
En M. Bosch, 20 accions 10,000 pessetes.

Al liquidar el compte dels Accionistes per aportació en espècies d'En R. Comas, per a cobrir l'import de les accions subscrietes,

DATA

50,000 **R. Comas c/c. a Accionistes** 50,000
Compromís d'aportació en espècies per part d'En R. Comas per a cobrir l'import de les accions.

DATA

Diferents a R. Comas c/c. 50,000
Per aportació feta segons escriptura per En R. Comas

20,085 **Mercaderies**
Part de les procedents de la Col·lectiva Comas i C.^a

29,915 **Caixa**
Metàlic procedent de la Col·lectiva Comas i C.^a

I a l'ingressar les demés valors que formaven l'Actiu i Passiu de la Col·lectiva

DATA

Diferents a Diferents
Peringrés de les valors següents procedents de la liquidació de la societat Col·lectiva Comas i C.^a

48,415 **Mercaderies**
Ròssec existència.

Comptes Corrents Deutors

232,000 Ròssecs segons llibre apart a **Efectes a Pagar** 3,000
Import d'una L. a n.c. a 30 dies

a **Comptes Corrents Acreadors** 84,415
Ròssecs s. detall en llibre apart a **R. Comas c/c.** 135,000
Ròssec de sos comptes corrent i particular.

a **J. Pla** 58,000
Ròssec de sos comptes corrent i particular.

Quedant d'aquesta manera posada en marxa la comptabilitat de la Societat anònima en la que no cal més que anar saldant totes les valors pendents en el transcurs de les operacions successives.

Com a conseqüència d'aquest petit estudi podem doncs recomanar la conveniència de fixar l'atenció deguda en cada cas, puix que no sempre les Col·lectives presenten el procés normal de funcionament per a poder procedir a una transformació natural, com per exemple

en el cas present que, sigui per eludir el pagament de tributs o per conveniències dels socis se fa ús dels comptes particulars i corrents dels mateixos, en una quantia molt més important que el capital social, ço que si bé és perfectament legal revesteix una forma ben diferent de la que teòricament coneixem.

JOSEP SALA I RICOL

Professor de les E. M. C.

CONFERÈNCIES

"Deures socials de la nova generació autonomista"

Extracte del discurs pronunciat el dia 7 de desembre passat, en la Festa inaugural del curs, per D. Miquel Vidal i Guardiola, Director de l'Escola d'Alts Estudis Comercials.

Es defecte de les joves generacions manifestar un cert desagraïment envers les generacions anteriors. En el moment actual nosaltres no hem d'incórrer en aquest defecte; la generació que ara acaba el seu comés, ha tingut de lluitar contra innombrables prejudicis per a poder obtenir el seu suprem ideal: l'Autonomia.

No podem ésser desagraïts, però sí que hem de veure amb claretat i intentar resoldre, aquelles qüestions que els que ens han precedit no han tingut temps d'enllestir. La nostra tasca no serà de lluita, sinó de construcció; resultarà potser aparentment menys lluida, però donarà prosperitat a Catalunya.

L'ideal autònom s'apoya en dos principis: el primer, ètic, exigeix el reconeixement de la personalitat col·lectiva; el segon, econòmic, demana la divisió del treball i la justa repartició de la riquesa.

Aquests dos principis són els fonamentals de la convivència humana i poden enunciar-se clarament en la següent forma: tota nació ha de tenir l'orgue d'expressió de la seva voluntat i personalitat col·lectiva; cap nació pot ésser forçada a treballar o ésser explotada per una altra. El comés de nostra generació haurà de consistir en fer que aquests dos principis tinguin una plena aplicació a Catalunya.

L'experiència de la Història i de l'Economia ens diu que si el segle XIX ha sigut el de les lluites per a repartir-se la terra, el segle XX serà el de les lluites per a repartir-se els productes. Per

consegüent, dos problemes capdals preocuparan a tots els pobles: el de la producció i el de la repartició.

A Catalunya el problema de la repartició no es presenta amb els caràcters greus d'altres països degut a l'existència real d'una nombrosa classe mitja catalana. Per altra part, no hi ha ni una gran misèria ni unes grans acumulacions de riqueses.

Acabada la guerra, la producció haurà d'intensificar-se en quantitat i en qualitat, tant per a cubrir el dèficit que de la conflagració europea hagi resultat, com per a respondre al desig de millorament material que sentiran totes les masses consumidores. Aquest augment integral de la producció portarà aparellada una revisió de les qüestions relacionades amb la repartició de la riquesa.

Els pobles petits, després de la guerra, hauran de fer un gran esforç si volen adquirir o conservar la seva situació de venedors; d'altra manera la seva existència econòmica correrà gran perill.

Per consegüent el nostre poble, una vegada tingui l'Autonomia, haurà de portar a cap l'organització del treball català, tasca molt complicada i que presenta dos aspectes diferents, segons es consideri l'organització a l'interior de Catalunya o l'expansió de la indústria i el comerç català, fora d'ella.

Per a organitzar interiorment el treball, cal efectuar una justa distribució de la riquesa. Aquesta distribució equitativa podrà assolir-se emprant amb fermesa la destrucció d'aquelles posicions de preferència que desvien les riqueses en favor exclusiu de determinats grups socials.

Són posicions de preferència: els monopolis; l'excessiva protecció aranzelària, que imposa uns drets elevats, no precisament per a protegir la indústria nacional, sinó per a obtenir un superior marge de beneficis; les oligarquies que hagin lograt apoderar-se dels pressupostos públics per a servir, no a la col·lectivitat, sinó a interessos partidistes; i, per últim, aquelles classes socials que no contribueixen a les càrregues públiques en la proporció que els hi correspon.

La destrucció d'aquestes posicions de preferència podrà fer-se, ja en forma d'expoliació positiva, és a dir, prenent ço que indegudament retinguin, o bé en forma d'expoliació negativa, impedit que puguin distreure beneficis que no els hi pertocuen.

La nova generació catalana haurà de tenir la necessària força de voluntat, habilitat i influència, per a efectuar la destrucció de les po-

sicions de preferència que puguin existir a casa nostra, en forma que resulti favorable a la prosperitat de Catalunya.

Les lluites que l'anterior generació ha hagut de sostenir han impedit que es parlés al poble de les virtuts individuals i socials que tanta influència tenen en el terreny econòmic.

Aquestes virtuts són: virtut de la raó o sigui la veritat; virtut de la voluntat, és a dir, la valentia; virtut dels instints.

L'anterior generació ha tingut, no desamor, però sí por a la veritat. Ha tingut covardia, no en el sentit de no atrevir-se a exposar les seves opinions, sinó en un gran amor a les transaccions. Finalment hi ha hagut una manca d'ètica, una manca de moral, caracteritzada per una gran indiferència col·lectiva.

Cal infiltrar en la consciència de nostre poble les virtuts cíviques que encara no té, i augmentar aquelles que posseeix molt poc desenrotllades. D'aquesta manera es formarà una veritable opinió pública, perfectament capacitada per a fixar davant de cada qüestió, una orientació de govern; orientació que serà adoptada pels polítics en el moment que aquests considerin oportú i executada pels tècnics, judicant llavors l'opinió pública si s'ha interpretat amb acert el seu pensament.

Aquesta doble missió de l'opinió pública és la veritablement democràtica; sense opinió pública ben preparada cap govern pot fer res d'utilitat.

Un dels elements importants, per no dir únic, que intervé en aquesta preparació, és la cultura, i heu's aquí altra de les tasques que nostra generació deu complir. No hem de limitar nostre ideal a la instrucció general obligatòria, sinó que hem de voler la instrucció secundària obligatòria.

Comprent-ho així, la Mancomunitat, pensant en els temps en que serà mestressa dels destins de Catalunya, s'ha preocupat continuament de les qüestions culturals. Ultimament ha sigut creada l'Escola d'Alts Estudis Comercials amb la missió principal de formar el professorat de les futures Escoles de Comerç de Catalunya i de contribuir a la major cultura mercantil de nostre poble. Una de les institucions que amb més força i entusiasme completaran l'esmentada missió de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, serà, sens dubte, el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

La nostra generació ha de fer-se digne de l'Autonomia, aportant hi un gran contingut d'espiritualitat. Cada un de nosaltres ha d'influir des del seu lloc, donant l'exemple de les seves virtuts ciutadanes.

Si nosaltres sabem complir la nostra missió haurem donat l'exemple d'haver assolit una idealitat i haurem contribuït al desenrotllament integral de la personalitat catalana.

B.

TREBALLS ESCOLARS

El comerç de joieria

El comerç de la joieria, es fa a base d'una confiança, que es pot calificar d'limitada, entre tots els elements que en els seus múltiples aspectes hi intervenen.

Començant per al adquirir les primeres matèries, i referint-nos sempre als costums d'aquesta plaça, s'observa que els comerciants dels metalls preciosos — que fan el seu negoci d'especuladors, per la compra i venda senzillament; adquirint els metalls en brut, analitzant-los i convertint-los en riells degudament contrastats; o bé comprant i fonent monedes — cedeixen la mercaderia en els tallers, sense cap document que acrediti la seva entrega, a excepció de la casa més important, que realitza les operacions sols al comptat immediat.

Es encara amb major proporció que s'observa aquesta confiança en el ram de la pedreria fina. Avui admirem en un aparador dels nostres primers establiments de joieria, parelles de brillants, esmeraldes, etc., que l'endemà veurien exposats a una altra botiga d'igual categoria. Això és degut a que els comerciants de pedreria, quan posseeixen exemplars dels que per la seva grandària, netedat i altres bones qualitats són difícils de vendre a causa del seu exagerat valor, se valen d'aquesta exposició que els hi ofereixen per a facilitar la seva venda. Aquesta operació que agraeix el comerciant i que no deixa d'afavorir al detallista, es fa sense que s'entregui tampoc cap document que acrediti la pertinença de la mercaderia.

Es en aquesta branca principalment que sembla es perdi la noció de la valor que es negocia, fent sovint l'efecte que es posaria un major cuidado si es tractés de cotó, café, cereals o altres mercaderies de molt menys preu.

Puja a milions la valor que porten al seu damunt, amb una tranquil·litat que sorpren, els corredors de pedreria de les principals cases d'Anvers, Londres i París que en temps normal visiten el nostre mercat.

Es curiós un fet que es dona en les cases dels comerciants de pedreria. Sovint el cap d'un

obrador de joieria, envia a un aprenent que no sol passar dels 14 anys, a casa d'un d'aquests comerciants per a que triï alguna pedra que estigui conforme amb la mida de les galeries que li entrega. Naturalment que aquest cas és sols quan es tracta de poques pedres de color (rubís, zafirs, etc.), i de tamanys petits. El negociant de pedreria tren una carpeta que conté varis quilats de les pedres sol·licitades, amb el pes indicat al damunt, entrega unes bocelles al referit aprenent i aquest tr a ço que necessita, sense que moltes vegades aquell estigui present o bé estant distret amb altres assumptes. Una vegada trobat ço que es busca, el comerciant pesa la mercaderia triada i l'aprenent abandona el seu domicili sens ésser molestat per la més petita demostració de rezel o desconfiança per ningú.

Naturalment que un cop verificada aquesta operació, el comerciant torna a pesar la carpeta, mira si la diferència és la de les pedres que se n'ha endut l'aprenent i rectifica el pes escrit al damunt, però de moment si no fos aquesta indiferència de la valor de les coses, que s'inculca a tots els elements que hi intervenen, aquest procediment es prestaria a sustraccions i canvis, que foren observats pel comerciant, sempre un xic tard.

Tota aquesta confiança, que és general en els diversos aspectes del comerç de la joieria, desapareix quan les mateixes operacions se realitzen si un dels elements que hi intervenen no pertencen a cap de les seves branques; llavors la desconfiança té d'anar acompanyada d'un coneixement profund de la matèria, poguent sols realitzar operacions amb seguretat de no ésser enganyat, el qui sigui un pèrit competent.

Les operacions que es realitzen són sempre de disponible, i la forma de pagament que es concedeix als industrials per a les compres de metalls i per les de pedreria de poca importància, és a fi de mes corrent, però com que no existeix cap compromís en document, els petits industrials sovint paguen quan poden, aplaçant la factura a fi del mes següent o bé entregant quantitats a compte.

Si les compres de pedreria són d'importància, els plaços solen ésser de 90, 120 i més dies, acceptant-se en aquests casos lletres que venen en les dates indicades.

S'exceptuen les compres que representen un negoci d'ocasió o de *ganga* en que aleshores el pagament és al comptat immediat (bitllo-bitllo).

Els mateixos costums s'observen en el comerç del joier detallista.

El comerciant joier que sovint és també industrial, té de tenir una gran confiança amb els

seus operaris, des de l'encarregat del taller fins a l'últim aprenent, passant pel clavador, o engastador, polidora i demés anexas de l'ofici, doncs en aquests tallers se valoren fins les escombraries, anomenades vulgarment *escomilla* i l'aigua de rentar-se les mans, qual operació és obligatòria al plegar.

Aquí es repeteix el cas en que es confien al petit aprenent, joies valorades en algunes mils pessetes que porta del taller a casa del clavador, i a la de la polidora, etc.

També hi ha un intermediari que de vegades és un comissionista-representant i altres grans tallers que entreguen al dependent d'un establiment sens rebre cap document ni carta de garantia, variats articles a condició, junt amb un senzill albarà que es el que serveix després per a estendre la factura, cas que el detallista s'hagi quedat algun dels articles deixats.

Actualment aquests comissionistes i grans tallers tenen establert també el tracte directament amb el públic, poguent oferir els articles amb condicions aventajoses, per no ésser les despeses generals tan carregades amb proporció, demés de ço que representa la supressió d'un intermediari. Cedeixen els seus articles al públic, al mateix preu que els detallistes, concedint descomptes que varien segons el client.

Aquest excés de confiança entre els industrials, comerciants i detallistes, tendeix a disminuir, encara que molt lentament, i més pels escarments rebuts que no pas pel desig de fer les coses degudament.

El comerciant de joieria fa els seus majors beneficis en els articles en que hi domina la pedreria, ja que, com és lògic, són els de més valor; segueixen les joies de caràcter artístic i últimament els que representen una valor més efectiva, més intrínseca, com cadenes macisses, etc. En aquests últims els beneficis són tan limitats que sovint prefereix vendre articles dels anomenats xapats, que si bé rigorosament no deurien estar compresos dins la joieria, avui els han adoptat tots els comerciants, per deixar a proporció un major marge de benefici i ésser molt més fàcil la seva venda.

Existeixen també en aquest comerç uns individus anomenats corredors, que tenen d'ésser molt experts coneixedors de l'article, els quals fan el seu negoci en les subhastes de les caixes d'empenyo, en cases de joc i en llocs semblants on sovint no es té en compte la valor positiva d'una joia a canvi de poder sortir d'un compromís.

Cal remarcar que aquestes operacions no es presenten pas cada dia i que no tothom, amb tot i ésser un bon pèrit, serveix per aquesta

mena de negocis, però tampoc és difícil de comprendre que quan treballen són els que realitzen a proporció majors beneficis.

FREDERIC CASTELLÀS
Alumne de Tècnica de Negocis.

(Treball presentat a l'acabar el curs 1917-1918)

El comerç de cereals a la Llotja de Barcelona

AJUSTOS

Cap als volts de migdia, totjust ens instal·lem en una de les nombroses modestes tauletes que hi ha escampades en la magnífica Sala — la de nostra propietat, retulada amb el nom nostre i el número corresponent — i comencem a fer l'estesa de mostres dels diferents productes objecte del nostre negoci — posades en cabecets com els en que s'hi deposita moneda o bé en bosses de paper desplegadas — és aleshores, doncs, que ja rebem les visites dels representants de cases estrangeres i del país, que vénen a oferir-nos els seus articles. Una de les primeres ens proposarà, per exemple, la compra d'un carregament de 4.000 tonelades de blat de moro grec del Plata, a 28 pessetes els 100 quilos, R. T., embarc gener o febrer. A aquesta oferta, ferma per vin-ti-quatre hofes, nosaltres responem amb una contra oferta de 27 pessetes, la qual el representant cuida de cursar cablegràficament. Si la nostra proposta és acceptada per la casa oferent, ens quedem amb el carregament complet i, si no, optem per fer-nos sols amb una partida de mil tonelades del mateix gra, a l'esmentat preu de 28 pessetes, com suposarem que així succeeix en el nostre exemple. La resta del carregament, el representant s'afanyarà a col·locar-la en les parcel·les necessàries fins a completar aquell, entre altres comerciants situats a Llotja.

Després un agent d'una empresa agavelladora de blat de moro d'Andalusia, ens fa l'oferta en ferm amb resposta valedora fins a la hora de plegar — cap a les dues de la tarda, fórmula molt usual a Llotja — d'una partida de 150 tonelades a 27'50 pessetes per 100 quilos franc a bordo (f. o. b.) Sevilla, embarc immediat. En prenem nota i moments abans de retirar-nos de la Sala, comuniquem al susdit agent que queda acceptada sa oferta.

Finalment, ajustem a un representant d'una

casa lleidatana, cinc vagons del producte que ens ocupa, a 27 pessetes per 100 quilos, remesa immediata, franc sobre vagó tarifa 19 pessetes tonclada.

Aquestes operacions les hem fetes en senzilles converses, sens que hi hagi mitjançat un borrall de lletra escrita. Però a la tarda, quan serem a l'oficina, se'ns portarà a firmar el corresponent contracte, si la operació ha sigut intervinguda per un corredor col·legiat, o bé la confirmació d'ajust, si l'agent és lliure.

Suposem que de les tres compres fetes, la primera ho ha sigut a un corredor oficial i les altres, no.

La fórmula del contracte té tot l'aire de cosa solemne. Hi consta el nom de les parts contractants, la quantitat de mercaderia ajustada, amb la consegüent tolerància, que en el nostre cas és sols de 5 per 100 en més o en menys, emprò referint-se a carregaments complets sol ésser de 10 per 100; l'època d'embarc (dcmés de la convinguda en nostre ajust, poden estipular-se les següents clàusules: «flotant vapor X» — que és la preferida pel comprador — si el carregament o partida és ja en camí i se sap el nom del vaixell conductor; «immediat» o «en càrrega», quan és coneguda la data de sortida del barco; «prompte», dins els 21 dies; «corrent», durant el mes que cursa; «pròxim», mes vinent «mes A i o mes B», referint-se a partides a embarcar per meitat en els dos mesos o bé totalment en el darrer mes; «escalonat sobre els mesos A, B, C, D», quan és a repartir en parts iguals i en els mesos que s'esmenten, etcètera); la qualitat de la mercaderia, que és quasi sempre Rye Terms o sigui «bon promig de la temporada en el temps i lloc de l'embarc i sa al desembarc, sense que una lleugera calor seca que no alteri la qualitat del gra, pugui ésser objecte de reclamació» (el «Tale Quale» és gairebé desconegut aquí en les expedicions de moresc); preu; condicions (les més corrents, brut per net amb sac perdut i «sous palan»); pagament (usual, contra lletra a 60 o 90 dies data de la factura, o al comptat amb 1/2 o 1 per 100 de descompte de caixa, contra entrega de documents); la data i les firmes del venedor, comprador i intermediari.

Les confirmacions d'ajustos no són tan complicades.

En el cas de la compra a la casa andalusa, s'hi consignen els noms de les parts contractants; quantitat de l'ajust; qualitat («segons mostra» o «corrent bona»); preu; condicions (les més en voga, sacs compresos en pes i preu, f. o. b. origen); data de l'envio; manera d'efectuar el pago (contra lletra als 60 o 90 dies data de

la factura o al comptat amb 1 o 2 per 100 de descompte de caixa); data i firmes.

La confirmació de la compra a l'empresa lleidatana, es diferencia de l'anterior només en el lloc on ha de posar la mercaderia el venedor, que aplicant-ho a l'exemple presentat, serà sobre vagó i en qualsevolga estació des de la qual fins a la de Barcelona, costi el transport 19 pessetes la tonclada.

RECEPCIÓ DE LA MERCADERIA

Primer exemple (partida moresc del Plata). — En rebre la documentació d'embarc, composta de coneixement, certificat de segur i factura provisional valorada segons el pes trobat pel venedor a l'embarc de la mercaderia, ens posarem d'acord amb el nostre agent d'aduanes, per a que estigui a l'aguait de l'arribada del vapor i, així que aquest sigui amarrat, despatxi la documentació. Quan aquesta estigui en regla, donarem ordre a la Societat de Descarregadors i Carregadors del Port, de descarregar la partida, per a qual cosa ella s'haurà de donar més o menys pressa a efectuar-ho, segons els dies d'estadia que tingui el vapor. (Aquest extrem ja es fixa en el contracte, així com el temps que concedeix el venedor al comprador per a retirar la mercaderia del moll; del contrari, considera definitiva, als efectes del pago, la seva factura provisional. El màxim d'aquest plaç acostuma a ser de 15 dies després de la descàrrega.) Els descarregadors van combinats amb els Pesadors oficials, percibint en comú els drets de descàrrega i pesatge, que solen ser d'uns 30 cèntims per 100 quilos.

La tasca dels pesadors oficials té una triple utilitat: I. La nota de pesos que ells donen, serveix per a que el nostre agent d'aduanes pagui els drets corresponents a l'Aduana, els que els fluctuen segons l'aranzel establert en relació amb la importància de la producció i consum nacionals. II. És reconegut com veridic pel venedor i d'acord amb el certificat de pesatge, produeix la factura definitiva a nostre càrrec. III. Amb l'esmentada relació de pesos, nosaltres estenem les factures contra nostres clients.

L'operació de la descàrrega és presenciada per un dependent nostre i altre de la casa venedora, per si aparegués mercaderia malmesa, en qual cas l'agent del venedor cuidaria de fer la tramitació necessària per a reclamar l'import de l'averia a la Companyia asseguradora, del que ulteriorment en seriem nosaltres indemnitzats.

Segon exemple (Partida moresc andalús). —

Essent efectuada la compra, segons l'ús general, f. o. b., no cal dir que les despeses de nòlit, segur (si ens decidim a assegurar, que no s'acostuma) i descàrrega, corren pel nostre compte. Igualment ens valm de la Societat de Descarregadors i del Col·legi Oficial de Pesadors, per a la descàrrega; però així com les cases estrangeres accepten sense reserves el pes que aquells certifiquen, les nacionals se'n desenten i no volen reconèixer més pes que l'estampat per elles en les factures. Això origina amb freqüència incidents entre els contractants, que no sempre se solucionen amb harmonia i bona voluntat.

Tercer exemple (Partida moresc lleidatà). — Abans de retirar-lo de l'estació, és precís examinar bé els embalatges, puix una lleugera filtració d'aigua en el vagó, pot malmetre el contingut d'uns quants sacs. Si això succeeix, fa aixecar-se la corresponent acta de reconeixement, taxant el pèrit la valor de l'averia, que deurà ser-nos abonada per la companyia carilera.

VENDES

Es a Llotja on es verifiquen tots, des dels traspassos de carregaments complets entre els grans comerciants de cereals, fins a la venda d'un modest sac de 60 quilos a l'amo d'una botigueta de graner. L'hora escollida per a realitzar-les, és la de dotze a una del migdia. La Sala de Contractacions que amb son aspecte sembla hauria d'infondir aquell recolliment que hom experimenta a l'entrar en un temple, en aquella hora bull d'animació i s'hi sent un burgit parell al de qualsevol plaça de vila forana, en dia de mercat.

La gruació aquella a corrua feta va resseguint les innumbrables tauletes, examinant les mostres que en les matxixes hi han exposades, interessant-se pels seus preus, ajustant partides, comentant en rotllos les compres efectuades, prometedores d'una utilitat creixuda, etc., i tot en termes ben poc confidencials per cert.

Senyats al volt de cada tauleta, hi ha el seu respectiu propietari, o en son defecte persona a qui tingui confiats amplis poders per a actuar lliurement, i dos, tres o més dependents, de llestesa reconeguda. I amb la mateixa naturalitat amb que abans havem vist contractar hi els ajustos, s'hi conclouen les vendes ara en vulgars converses. Mes així com els ajustos han sigut succeïts per una confirmació o contracte escrit, les vendes nostres generalment no tenen altra conseqüència que la de llurar en el mateix instant una ordre d'entrega a favor del comprador, mercès a la qual podrà aquest anar a

recollir la quantitat expressada en sacs de mercaderia, al lloc on se consigna en el propi document. Aquest és redactat de la següent forma: «Entregui's al portador... sacs de...» i adreçat a l'encarregat del nostre magatzem o al cap de colla de descarregadors del moll. De la mercaderia no se n'exigeix per part del comprador, ni conformitat prèvia ni ulterior.

El venedor es limita a formular la corresponent factura amb el pes registrat per l'encarregat del magatzem o els pesadors oficials en el moment de fer entrega de la mercaderia, de qual cosa ens en passen nota al finalitzar el dia.

De l'import de les factures ens en reembossarem als 30 dies de fi de mes o al comptat amb un mig per cent de caixa.

Les vendes s'entenen sempre sobre carro i, per consegüent, tota despesa que ocasioni la mercaderia un cop hagi sigut entregada (drets de consums, camionatge, etc.), van a càrrec del comprador.

JOAN CASAS I FIGUERES
Alumne de Tècnica de Negocis

(Fragment del treball presentat a l'acabar el curs 1917-1918.)

TRADUCCIONS

Les perturbacions del canvi durant la guerra

Quan un país, després d'haver fet balanç dels crèdits i deutes, queda deutor de l'estranger, llavors per a no estar obligat a enviar son or per a pagament, busca qualsevol títol de crèdit sobre l'estranger (generalment lletres de canvi) que li permetin pagar per compensació; i el paper sobre l'estranger trobant-se així sol·licitat, fa prima, és a dir, que es negocia per sobre el valor que dona dret a cobrar; sobre la par, com vulgament es diu. Si al contrari, després d'haver fet el balanç, el ròssec és acreedor, en aquest cas el país en comptes de tenir d'enviar l'or és cridat a rebre'n. No tenint llavors cap necessitat de fer pagaments ni de sol·licitar, per a efectuar els mateixos, el paper sobre l'estranger, la valor d'aquest baixa sota la par.

En temps normal, aquestes variacions estan limitades a unes centèsimes, perquè el país

deutor, passant el dit límit, prefereix recórrer al pagament directe, és a dir, a enviar numerari, abans que sofrir la prima. Però des de la guerra, aquest modo de pagament directe és esdevingut molt difícil pels Estats bel·ligerants perquè han tingut necessitat de retenir tot el seu or per servir de garantia a les enormes emissions de bitllets de banc. Aiximateix tota exportació d'or i monedes ha sigut prohibida als particulars; no ha sigut autoritzada més que als bancs de l'Estat. Precisava naturalment reservar per a aquests el poder fer pagaments a l'estranger que ells mateixos s'han esforçat en reduir al mínim. Amb aquestes condicions era inevitable que el canvi esdevindria molt desfavorable en tots els països bel·ligerants, això és, que el preu del paper sobre l'estranger pujaria molt per sobre de la par, no solament algunes centèsimes, sinó un 15, 20, 50 per 100 i més encara, segons la situació econòmica dels diferents països bel·ligerants. I inversament, tractant-se d'un moviment de balança, el paper dels països bel·ligerants (lletres, bitllets de banc, valors qualsevols), s'és trobat despreciat amb una igual proporció en totes les places dels països neutrals.

Aquesta puja del canvi porta resultats molt desagradables per als països bel·ligerants. Augmenta, en la mateixa proporció que aquesta puja, el preu de totes les mercaderies comprades a l'estranger, els quals preus són enormement pujats per la llei de la oferta i de la demanda i a més pel cost inaudit del transport per mar. Es precis pensar que, sobre 15,000 a 20,000 milions d'importació, un canvi d'un 15 per 100 representa per a França, per exemple, una majoració de preu de 2,000 a 3,000 milions per cada any de guerra.

¿No hi hauria mitjans de contenir aquesta puja del canvi?

Sí; fins quatre i tot, mes desgraciadament cap dels quatre es podia emplear amb èxit dintre les circumstàncies creades per la guerra.

El primer és el de procurar-se «canvi», això és, lletres de canvi o valors mobiliaris pagables sobre l'estranger i de servir s'en com a pagament per compensació. Però en ço que es refereix a les lletres de canvi, no poden ésser en-

tregades més que per vendes a l'estranger; però nosaltres acabem de veure que precisament un dels efectes de la guerra ha sigut d'agotar en part aquesta font, l'exportació. Respecte a les valors sobre l'estranger, França en tenia una bona cartera, uns 40,000 milions: desgraciadament la part més gran es trobava composta en valors sobre els països aliats (russos sobretot, alguns pocs belgues), o al contrari, sobre els països enemics (Austria-Hungria, Turquia): però ni els uns ni els altres han sigut utilitzables, encara que per raons inverses; les primeres, a causa de la solidaritat financiera que unia als països de la Entente (ha sigut precis deixar diners a Rússia i a Bèlgica, en comptes de treure'n d'elles); les segones, perquè eren incobrables. Ço que hauria sigut necessari eren «valors» sobre països neutrals i d'aquests precisament s'en trobaven rarament en les carteres franceses, exceptuant els espanyols.

El segon mitjà és resignar-se a enviar l'or en pagament, però es comprén que amb una emissió de bitllets que progressivament s'ha augmentat fins a 27,000 milions de francs, el Banc de França no s'hagi resignat sinó amb recança a desfer-se del metall preciós que (bé s'ha de dir) constitueix la garantia dels seus bitllets. Afortunadament ha lograt, al fer una crida a la bona voluntat del públic, recollir en el país, durant els tres anys 1915-1918, prop de 2,500 milions d'or i ha pogut en conseqüència, enviar a fora, als Estats Units sobre tot, més de 1,000 milions i a més depositar en garantia al Banc d'Anglaterra, prop de 2,000 milions d'or sense reduir son stock.

El tercer mitjà és senzillament no pagar. És a dir, fer emprèstits al mateix acreedor per la valor de la quantitat que se li devia, donant-li en concepte de pagament bons pagables després de la guerra. Mercés a aquest mitjà França ha pogut recórrer als Estats Units, i més tard també a Suïssa i Espanya. L'Itàlia ha empleat també aquest mitjà en gran escala.

Aquest sistema, que entre acreedors i deutors individuals, acabaria en escenes de teatre bastant còmiques, ha donat molts bons resultats, notablment entre França i els Estats

Units: el canvi s'ha estabilitzat, però amb Suïssa el resultat no ha estat tan falaguer. Tampoc Itàlia ha pogut aixecar el canvi, encara que els seus emprèstits a fora hagin igualat i fins passat el dèficit del seu balanç comercial. Pel demés, encara que el sistema tingui èxit, és clar que les dificultats sols se troben ajornades però no resoltes.

El darrer mitjà és el de reduir al mínim les importacions, ja que és aquí, sinó la sola, al menys la causa principal dels pagaments a fer a l'estranger i, per consegüent, de la puja del canvi. És per això que els governs dels països bel·ligerants han prohibit les importacions de tots els articles no indispensables a la defensa nacional o a l'alimentació, i les lligues privades s'han esforçat de fer entendre al públic que la restricció del consum era ordenada com a mitjà de contenir no solament la puja dels preus, sinó també la del canvi.

La baixa del canvi ha estat molt desigual segons els països bel·ligerants, però no és possible explicar aquestes desigualtats simplement pel balanç del comerç.

Pel que a Anglaterra es refereix, l'enorme augment d'importacions pot bastar per explicar la pèrdua sobre el canvi. Per França a més de l'augment de les importacions, hom no pot negar que l'augment de les emissions de bitllets de banc hagi influït també. Per l'Itàlia, l'augmentació de les importacions ha tingut potser menys influència que la desaparició dels ingressos procedents de l'estiusig dels estrangers a l'ensam; que dels envios dels seus emigrants.

Però en lo referent als Imperis Centrals, l'explicació ja és més difícil. En efecte, no es podria dir de l'Alemanya ço que acabem de dir de la França, a menys que sapiguéssim que les seves importacions haguessin augmentat molt durant la guerra. No és així, sinó al contrari; en ço que es refereix a es importacions d'ultramar, han estat quasi totalment suprimides per causa del bloqueig marítim, al menys des del segon any de guerra; i fins ço que es refereix a les importacions dels països fronterers de l'Alemanya, han estat també molt reduïdes, al menys a partir del tercer any de la guerra, perquè

aquests països neutrals han sigut ells mateixos severament racionats per les potències de l'Entente a fi d'impedir que poguessin abastir l'Alemanya. Sembla, doncs, que l'Alemanya esdevinguent, pel fet del bloqueig marítim, una espècie d'Estat isolat obligat a viure d'ell mateix, el paper sobre l'Alemanya hauria d'ésser escàs sobre les places estrangeres, i per consegüent, lluny de baixar, hauria d'haver pujat per sobre de la par.

Quina explicació donar llavors? Hom ha buscat la raó en una depreciació del paper moneda. Sens cap dubte la depreciació del paper moneda determina una baixa igual en el canvi, com se veu en els països de l'Amèrica del Sud. Però si bé aquesta explicació pot ésser fundada en ço que es refereix al paper austriac perquè sembla haver estat emès en quantitat desproporcionada amb les capacitats econòmiques del país, no ha sigut pas així a Alemanya on l'emissió ha sigut mantinguda llarg temps en proporcions moderades i on, fins en aquests moments, és encara notablement inferior a la de França.

Resta encara una explicació possible, i es que la baixa del canvi, sobre un país, al transcurs d'una guerra, tingui per principal causa la previsió de la seva desfeta, i que el curs dels canvis esdevingui, com ha dit Paul Leroy-Beaulieu, *la cote des paris* (la còtització de les apostes). És bastant verosímil, en efecte, que causes psicològiques i polítiques obrin com a factors en el curs dels canvis, encara que no fos més que decidint als que creuen en la desfeta d'un país a despendre's a qualsevol preu de totes les valors que posseixin sobre aquest país. En altres paraules, essent les operacions del canvi matèria d'especulació com les operacions de Borsa, és suficient creure que el canvi baixarà per a que aquesta previsió el faci baixar realment.

Ço que semblaria justificar aquesta explicació, és que les variacions del canvi semblen a voltes haver coincidit amb els aconteixements polítics o militars; particularment després de la Revolució russa, el canvi d'Alemanya i de l'Austria s'ha aixecat fortament sense que es pugui per això atribuir-ho a una modificació qualsevulla en la balança de la seva importació i exportació.

En resum, les causes que determinen el curs del canvi són a la vegada: comercials (balanç del comerç); financeres (depreciació de la moneda); polítiques (confiança en el pervindre del país), i d'això en resulta la seva inextricable complexitat ».

FRANCESC DAVÍ I FUMADÓ
Alumne

(Traduït de l'obra *Economie Politique*, de Charles Gide, publicada a París)

VISITES ESCOLARS

Visita a la Junta Provincial de Protecció a la Infància

El diumenge dia 15 del prop passat desembre se portà a cap la primera visita escolar del curs actual, efectuant-se als pabellons que la Junta Provincial de Protecció a l'Infància té edificats al Poble Nou.

Pòrem rebuts pel Director, En Lluís Folch i Torres, que ens ensenyà totes les dependències de la casa, remarcant-se notablement la netedat regnant en totes elles, essent digne de tenir present que no obstant i l'estat econòmic migrat amb comparació amb el que necessita una institució de alt ordre, s'ha procurat no escatimar cap detall a fi d'ésser agradable i còmoda l'estada a aquell establiment benèfic.

Més que descriure la visita, procurarem recordar totes les explicacions que donà el senyor Folch al fer el desenrotllament de l'organització i finalitat d'aquella obra.

Està al cuidado de la Junta de Protecció a la infància i repressió de la mendicitat l'alberg dels xicots d'ambdós sexes que corren pel carrer mig abandonats de llurs pares i dedicats a tota mena de mals vicis i pilleries, coneguts vulgarment per «trinxeraires», per sort en quantitat no molt gran, i més reduïda que en altres importants ciutats d'Espanya.

Recull també els nois òrfens o abandonats de llurs pares, i dedicats a la mendicitat, i els nois propensos a la tuberculosi o bé fills de pares tuberculosos.

Forma part de l'obra, el Parc infantil, secció que té per missió el recollir els fills dels obrers de la barriada del Poble Nou, a l'hora que aquests són al treball.

Té organitzats uns restaurants de maternitat i, per fi, la Junta té a son càrrec el cuidado de l'Hotel d'immigrants i transeünts.

Els nois són recollits per agents de la Junta auxiliats per agents de l'autoritat, i al fer entrada a l'establiment són reconeguts pel metge i rentats; s'els facilita roba i immediatament s'els pren nota dels noms, edat, naturalesa, antecedents de família, com han sigut recollits, etc., és a dir, se fa un expedient de tots els detalls fàcils d'obtenir sobre la seva vida.

Passen un període d'observació en el qual s'els sotmet diferents vegades a un examen psicològic, provant el seu estat de desenrotllament mental, o siga l'atenció, memòria, habilitat, descripció de ço que veuen en la ciutat, descripció de coses, etc., a fi de conèixer els seus defectes o qualitats i probables aptituds.

Durant aquest període d'observació, fet sobre tot amb els trinxeraires, se procura que estiguin constantment distrets de la seva passada vida, mantenint-los en constant moviment, practicant treballs de jardineria, transport de terra, etc., o bé treballs de peó, que són els que hi senten major afició, o més adaptats al seu ambient propi.

Per ells, la vida alegre dels barris baixos no té rival. Aquells dies que no tenen nit; aquell tràfec de gent que no s'acaba mai, aquella llibertat de que gosen a tota hora del dia fa que de moment se sentin lligats a l'ésser reclosos, defugir de menjar a taula, ficar-se al llit, etc.

Per ells Barcelona s'acaba al límit d'aquests barris, prolongant-se únicament per la zona del Port-Paral·lel. De fora aquest barri no recorden res; no tenen idea de ço que hi passa.

Passat aquest període de prova, els propensos a la tuberculosi són enviats a la Colònia de Fontrubí.

Els altres són enviats a la Granja Agrícola de Plegamans, on s'els hi ensenyen les feines pròpies del camp, o bé si tenen aptituds per algun ofici són enviats a l'Assil Duran.

Quan l'abandó dels nois és per negligència

dels pares, són aquests reconvinguts judicialment, i els primers retornats a casa llur. Si reincideixen els pares o bé les seves condicions de moralitat no són una garantia, la Junta se fa càrrec definitivament dels nois.

En quant a les noies, ja és més difícil la seva rehabilitació. No sempre els esforços per al seu encarrilament són coronats per l'èxit, doncs aquest és, en proporció, major en els nois.

Durant el temps que passen al Refugi, fan les feines pròpies de dona: rentar, cosir i apedregar la roba dels assilats, fer la cuina ajudant a les monjes, etc., tramitant-se llavors l'entrada en algun assil de reforma. A les que s'en fan mereixedores s'els busca alguna col·locació.

El parc infantil és el que té al seu cuidado, com he dit, l'albergar els fills dels obrers de la barriada, a fi de que no hagin de vagar pel carrer, o quedar sols a llur casa.

De bon matí i abans de començar el treball en les fàbriques i tallers, i al vespre a l'hora de plegar són acompanyats o retirats pels pares, i a les hores d'entrada i sortida de les escoles, el personal de la Junta es cuida de acompanyar-los i anar los a buscar, facilitant-los-hi gratuïtament el dinar i berenar.

En els restaurants de Maternitat que té la Junta en algunes barriades obreres, se facilita aliment gratuït a les dones que estan en període de embaràs i després del desllurament.

Per fi, a l'Hotel de immigrants i transeünts, que també està instal·lat en els edificis de la Junta, però independentment dels departaments d'infància, s'hi dona aculliment a la massa de gent forastera que constantment cau sobre nostra ciutat, baix dos aspectes. L'un per l'enlluernament que prouncix Barcelona per la seva activitat industrial, des de fora els límits de Catalunya, a tota la gent que no té medis per a guanyar-se la vida en la terra llur, constituïda principalment aquesta massa per peons o gent del camp procedents de les províncies d'Alacant, Castella, Aragó, Múrcia i alguna província d'Andalusia.

L'altre aspecte és la massa de gent vagabunda o «golfos» que des de Madrid envien les autoritats d'aquella capital, quan periòdicament escombren la ciutat.

La brossa recollida, en forma humana, és enviada en caravanes de 40 a 50 a diverses ciutats espanyoles caps de línia fèrrea ordinàriament.

Línia de Barcelona. Línia de València, Andalusia i Nord d'Espanya.

D'aquesta còmoda manera tenen la ciutat neta, i no s'han de preocupar per res de la mendicitat ni de la vagància.

Els que s'acullen a l'hospitalitat de l'«Hotel» estan cinc dies en els quals la Junta els manté gratuïtament, a l'entrada s'els pren nota dels noms, família que els acompanya, procedència, manera com han efectuat el viatge, ofici, estat d'instrucció (la major part abalfabets), etc., s'els sotmet a una desinfecció completa, i després del primer dia de descans, deuen buscar-se treball. Si passats els dies reglamentaris no han trobat feina, o bé s'els reexpedix per compte de la Junta al seu lloc de procedència, o bé s'els facilita passatge per altre punt.

L'administrador de dita Secció ens ensenya tota l'extensa col·lecció de llibres registres del moviment d'entrades i sortides, cosa que dintre una sèrie d'anys formarà una interessant font d'informació per a l'estudi del pauperisme d'Espanya.

Realment, amb quatre vegades més de l'espai que ocupa aquesta ressenya potser no seria prou per a explicar detalladament tota l'actuació de la Junta de Protecció a l'Infància dintre els agrupaments citats, però millor que això és veure-ho pels propis ulls.

No hi ha ploma apropiat per a fer comprendre l'humanitària tasca que representa l'intent de rehabilitació social d'aquells nois desvalguts.

Es necessita una ànima plena d'abnegació i un fons esperit cristià, per a practicar amb aital fe una bona obra tan de misericòrdia, com és aquella.

El senyor Folch i Torres per als seus albergats es ni més ni menys que un pare. Amb tota seguretat que comptadíssims han d'ésser els pares d'aquells infeliços que tinguin per a llurs fills l'estimació i consideració que té el senyor Folch i Torres per a aquells nois.

Poscm punt final desitjant que la ciutat de Barcelona es recordi, més de ço que es recorda,

que en ella hi ha qui es cuida de contrarestar l'acció desmoralitzadora concentrada en un dels seus barris.

La Secció d'Educació i Instrucció, en una de les sessions celebrades, acordà destinar una petita subvenció per als fins benèfics d'aquella Institució.

NARCÍS RUCABADO

Crònica interior de les Escoles Mercantils Catalanes

La Secció d'Educació i Instrucció, per a la millor organització de les Escoles Mercantils Catalanes, acordà separar les funcions administratives de les funcions pedagògiques.

Amb aquest objecte, la Secció, d'acord amb el Consell Directiu del Centre, decidí nomenar un Director tècnic de les E. M. C., la missió del qual serà establir una coordinació en el treball de totes les classes, senyalar l'orientació pedagògica de les mateixes i assessorar a la Secció en tot ço que fa referència a l'organització i funcionament de nostres Escoles.

L'esmentada direcció tècnica està confiada a l'antic professor del Centre, don Ferran Boter i Maurí, catedràtic que ha sigut de l'Escola Superior de Comerç de Santander i actualment catedràtic de l'Escola d'Alts Estudis Comercials de Barcelona.

En virtut de les atribucions reconegudes a la Direcció tècnica de les E. M. C., la Direcció del BUTLLETÍ ESCOLAR corre a càrrec de don Ferran Boter.

Han entrat a formar part del professorat de les E. M. C. els següents nous professors: don Joan Feu (Dibuix textil); don Domènec Vendrell (Aritmètica i Correspondència); don Francesc Salsas (Química i Mercologia); don Enric

Pregigueiro (Taquigrafia); don Manuel Cosials (Castellà), i don Jordi Laama (Alarb).

El dia 7 de desembre prop passat tingué lloc la Festa inaugural del present curs i repartiment de premis del curs 1917-18.

Creiem innecessari publicar la ressenya d'aquest acte, ja que ha aparegut en l'Acció del Centre. En el present número del BUTLLETÍ publicarem un extracte del discurs pronunciat pel Director de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, don Miquel Vidal i Guardiola.

La Secció d'Educació, a proposta de la Direcció tècnica de les E. M. C., ha pres els següents acords, referents a exàmens i premis.

A últims de juny cada Professor designarà els alumnes que a son judici hagin aprofitat el curs; aquests alumnes rebran un certificat acreditatiu de la seva suficiència.

Entre els alumnes considerats aptes, el Professor designarà el que ha de tenir dret a un premi de mèrit. Hi haurà sols un premi de mèrit per cada classe.

Per a determinar els alumnes aptes i els premiats, el Professor podrà regir-se solament per les notes d'aplicació i assistència del curs, o bé disposar la celebració de concursos, exàmens, execució de treballs, etc.

El premi de mèrit consistirà en un llibre i el alumne premiat tindrà dret a una matrícula d'honor i gratuïta per al curs següent.

A l'efectuar-se la matrícula per al vinent curs, la Secretaria de la Secció d'Instrucció exigirà la presentació de l'esmentat certificat d'aptitud als alumnes que vulguin matricular-se en qual-sevol assignatura de segon, tercer o quart any dels plans d'estudis obligatoris; aquells que no hagin aprofitat el curs, hauran d'estudiar novament l'assignatura.

Per acord de la Secció d'Educació, el BUTLLETÍ

ESCOLAR es publicarà en les dates de 15 gener, 15 abril i 15 juliol.

El dia 1.er d'octubre prop passat començaren les classes de les Escoles Mercantils Catalanes. L'epidèmia gripal que per aquells dies es declarà a Barcelona, ocasionà gran nombre de baixes per malaltia entre el professorat i els alumnes i, per aquest motiu, la Direcció de les Escoles, d'acord amb la Secció d'Educació, disposà el dia 10 d'octubre la suspensió de les classes.

Restablerta la normalitat sanitària, les classes tornaren a obrir-se el dia 11 de novembre.

El dia 2 de setembre últim començà la matrícula per a les classes de nostres E. M. C., havent-hi hagut 1,094 inscripcions efectives. Del 27 al 31 de desembre prop passat s'obrí, com de costum, nova matrícula per a cubrir les vacants que en algunes classes podien haver-se produït; s'efectuaren 75 inscripcions.

El total d'inscripcions de matrícula per al curs 1918-1919 és de 1,169, sense comptar les inscripcions que hi hauran per als cursos complementaris (Història de Catalunya, Història de l'Art, etc.).

S'ha procedit al nomenament, entre els alumnes de cada classe, d'un delegat a l'objecte de constituir les Agrupacions Escolars. Per a simplificar la tramitació dels nomenats, l'elecció s'ha fet a proposta del professor de cada classe.

Dintre de la primera quinzena de febrer s'inaugurarà un curs d'Educació Cívica a càrrec de l'advocat don Frederic Culi i Verdagué.

Les classes es donaran tots els dissabtes, de 10 a 11 del vespre.

Per motius de salut, el professor Mr. Margail deixarà de donar, temporalment, la classe de Francés de 10 a 11.

Durant el temps que Mr. Margail no dongui classe, el substituirà Mr. Albert Bailbé.

El dia 29 del corrent s'inaugurarà el curs d'Història de Catalunya a càrrec del professor don Enric Cubas.

Les inscripcions per a l'esmentat curs s'admeten a la Secretaria de la Secció. El preu de la matrícula és de una pesseta.

El BUTLLETÍ ESCOLAR DE LES ESCOLES MERCANTILS CATALANES és una publicació exclusiva de la Secció Permanent d'Educació i d'Instrucció, independent de la revista mensual «Acció», portaveu del Centre, on es trobarà tot quant faci referència a les Seccions Permanents de Soeors Mutus, Propaganda Autonomista, Organització i Treball i Sports i Excursions.

El BUTLLETÍ ESCOLAR sortirà cada trimestre durant el Curs; és a dir, que es reuniran 3 números l'any.

Els matriculats a les E. M. C. són per aquest sol fet abonats al BUTLLETÍ ESCOLAR.

Els socis no matriculats, i tota persona que desitgi rebre el BUTLLETÍ ESCOLAR, deurà satisfer una pesseta per any, mentre no en surtin més que tres números.

Els desitjos de la Secció i dels redactors és que el BUTLLETÍ ESCOLAR pugui sortir cada mes. Això depèn de l'acollida que els alumnes li donguin.

La Redacció del BUTLLETÍ és al local del C. A. de D. del C. i de l'I., Rambla de Santa Mònica, 25, Barcelona.